



MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA 2009

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que el Servei d'Orientació Jurídica proporciona, de manera gratuïta, una primera orientació jurídica als ciutadans que ho sol·liciten per canalitzar les seves pretensions i prestar informació per sol·licitar el reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta.

Per tal que les persones internes en centres penitenciaris també tinguin accés a aquest servei d'orientació jurídica, l'any 2005 es va crear el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (en endavant SOJP), regulat mitjançant convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, amb l'objectiu d'orientar i assessorar les consultes que formulin els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre determinades qüestions jurídiques.

El conveni que actualment regula el SOJP es va signar el dia 24 de febrer de 2009 i disposa, en el seu pacte tercer, que el servei consisteix en el següent:

- a) Orientació sobre el contingut de l'ordenament penitenciari, la classificació en graus de tractament penitenciari, el procediment sancionador, el treball en els centres penitenciaris i els permisos, entre altres.
- b) La redacció d'escrius de petició i/o recursos en via administrativa en relació amb les matèries de l'apartat anterior, i el seguiment de la situació davant els òrgans competents. Resta exclosa, en tot cas, la presentació de recursos en via judicial, la qual ha de correspondre als lletrats que tinguin assignada la defensa en judici de l'interessat, excepte quan es tracti de recursos de reforma en què no sigui preceptiva la intervenció del lletrat.
- c) L'orientació en aquelles qüestions relatives al compliment de les penes i mesures penals privatives de llibertat, acumulació de condemnes, revisió de sentències, abonaments de preventiva i mesures aplicables als estrangers.
- d) Una primera orientació jurídica en matèries generals, i informar els interns dels requisits que exigeix la llei per gaudir i obtenir el dret a la justícia gratuïta, si hi tinguessin dret, amb la redacció de la sol·licitud procedent i la seva presentació al col·legi d'advocats territorialment competent.
- e) Procurar la comunicació dels interns amb els seus advocats del torn d'ofici si, per algun motiu, aquesta no hagués estat possible.

Quant a la qualificació dels lletrats que presten el servei, han d'acreditar el compliment general dels requisits de formació per accedir a la prestació dels serveis d'assistència jurídica gratuïta i l'especialització en aquesta matèria demostrada per la inscripció en els torns especialitzats corresponents, quan n'hi hagi en el col·legi d'advocats corresponent, la superació de cursos específics de formació i l'experiència en la tramitació administrativa i judicial d'assumptes.

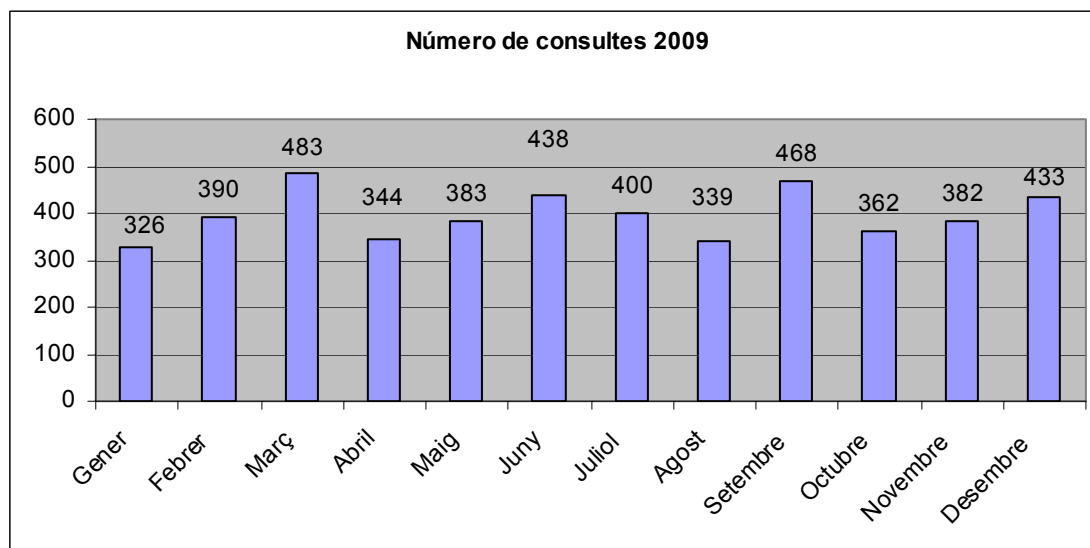
El Departament de Justícia subvenciona la prestació del servei anualment. Així, l'any 2009 es va atorgar una subvenció de 104.613,60 € pel funcionament del SOJP. El lliurament d'aquest import es va fer efectiu mitjançant lliuraments trimestrals a la bestreta.

D'acord amb el conveni regulador, el Servei es va prestar a tots els centres penitenciaris segons la distribució següent:

Centres penitenciaris	Hores de servei setmanals
Dones de Barcelona	2 hores
Homes de Barcelona	11 hores
Joves de Barcelona	3 hores
Quatre Camins	10 hores
Brians I	7 hores
Brians II	9 hores
Figueres	2 hores
Girona	2 hores
Tarragona	4 hores
Ponent	6 hores
Lledoners	4 hores
TOTAL	60 HORES

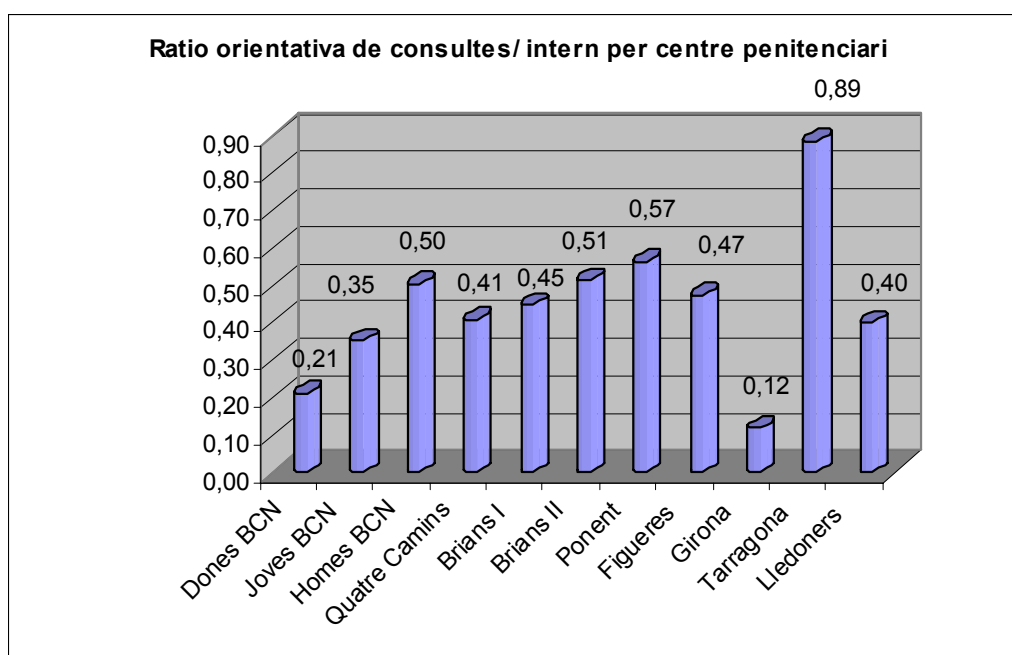
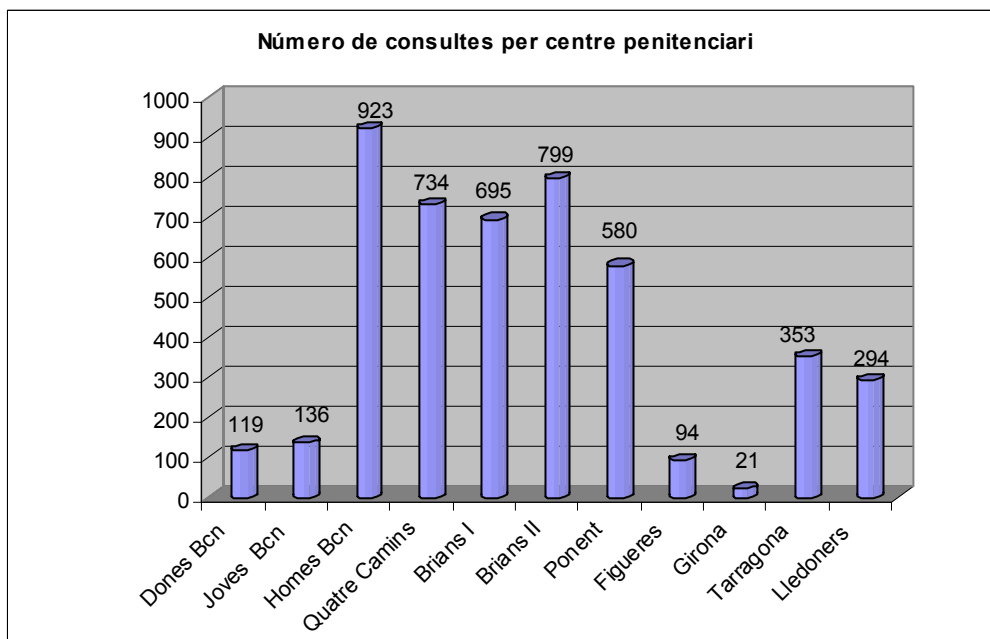
1. Nombre de consultes i matèries d'assessorament

En relació amb el número de consultes o assessoraments que es van atendre durant l'exercici 2009, s'han realitzat un total de 4.748 consultes a tots els centres penitenciaris de Catalunya. El gràfic següent mostra l'evolució per mesos:



El quadre següent mostra la distribució del nombre de consultes anuals per centre penitenciar:

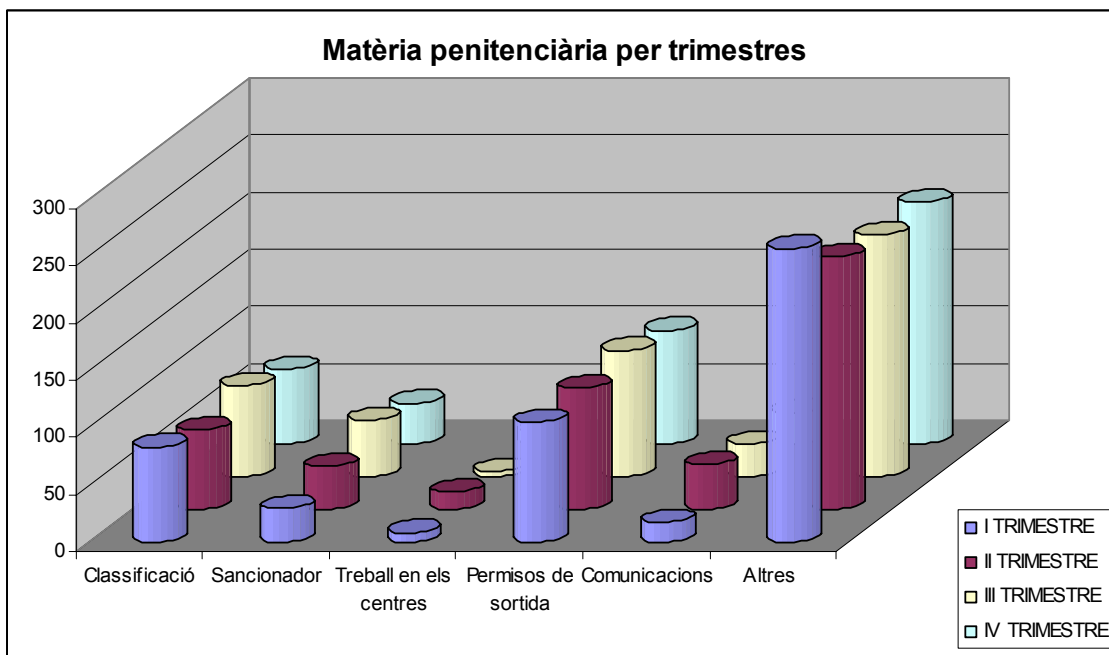
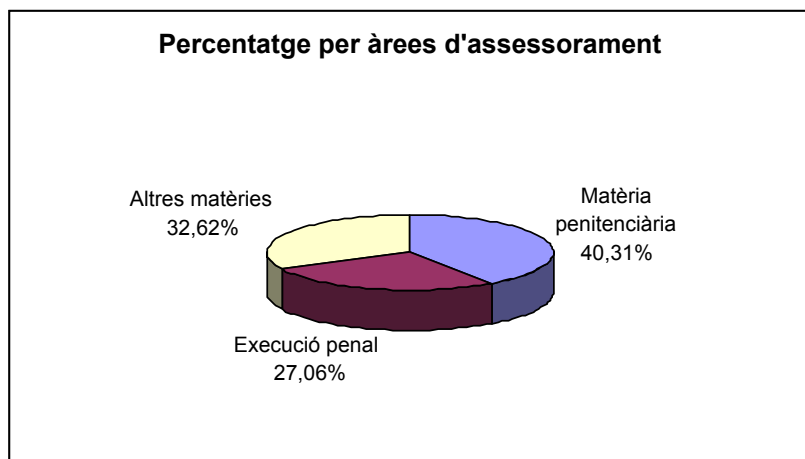
CENTRES PENITENCIARIS	CONSULTES ANUALS
Dones Bcn	119
Joves Bcn	136
Homes Bcn	923
Quatre Camins	734
Brians I	695
Brians II	799
Ponent	580
Figueres	94
Girona	21
Tarragona	353
Lledoners	294
TOTAL	4748

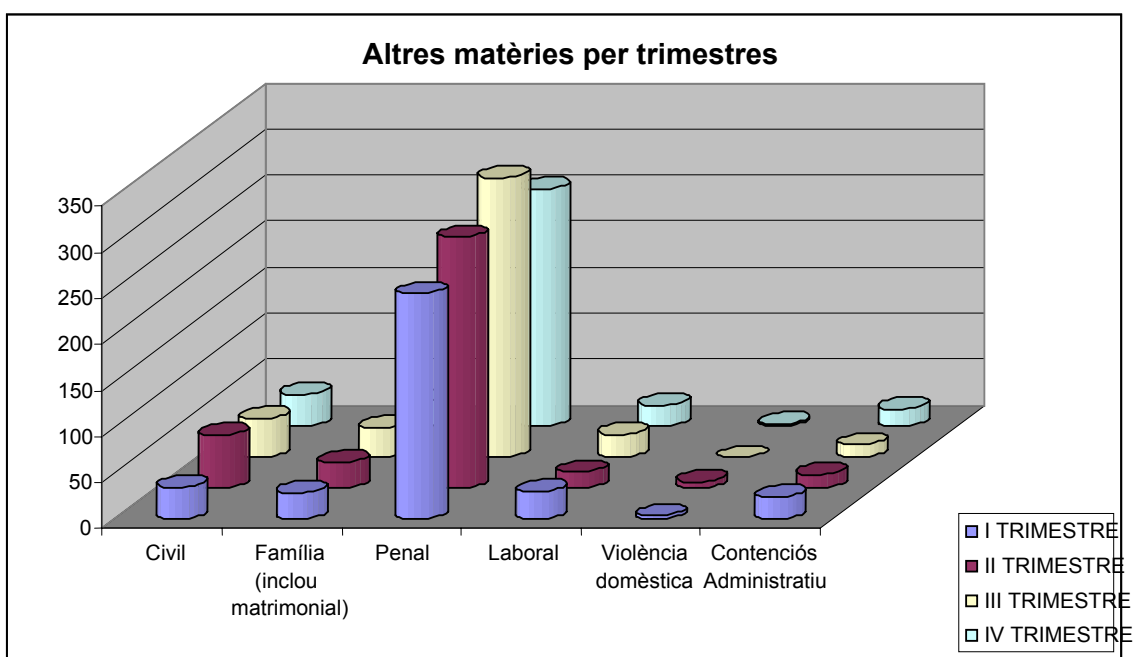
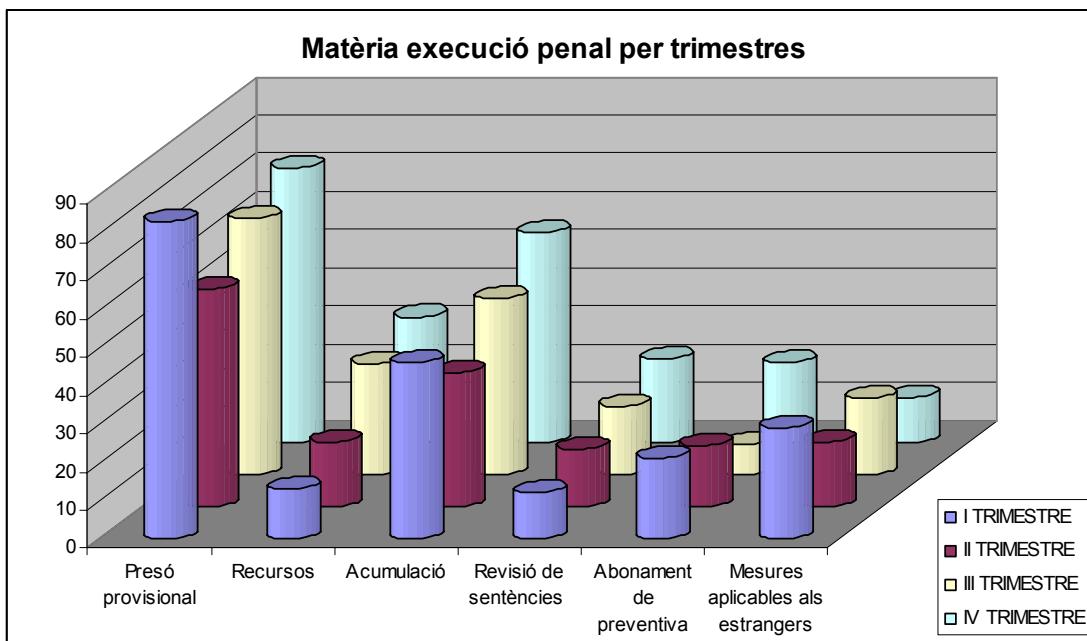


Les matèries objecte d'assessorament dels interns es poden distribuir en tres grans blocs: matèria penitenciària (classificació, treball als centres, permisos etc.), execució penal (presó provisional, recursos, revisió de sentència, etc.) i un tercer bloc que engloba assessoraments sobre violència domèstica, mercantil, família, etc. La taula següent mostra la distribució per trimestres:

		I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTALS
Matèria penitenciària	TOTAL	499	487	481	447	1914
	Classificació	83	69	79	65	296
	Sancionador	29	37	49	35	150
	Treball en els centres	8	15	4	10	37
	Permisos de sortida	105	106	110	99	420
	Comunicacions	17	39	28	27	111
	Altres (peculi, trasllat de material, de centre penitenciari)	257	221	211	211	900
Execució penal	TOTAL	333	279	309	364	1285
	Presó provisional	83	57	67	72	279
	Recursos	13	17	29	33	92
	Acumulació	46	35	46	55	182
	Revisió de sentències	12	15	18	22	67
	Abonament de preventiva	21	16	8	21	66
	Mesures aplicables als estrangers	29	17	20	12	78
	Altres	129	122	121	149	521
Altres matèries	Total	367	399	417	366	1549
	Civil	35	58	42	35	170
	Família (inclou matrimonial)	29	28	32	28	117
	Penal	245	273	304	258	1080
	Laboral	30	18	25	23	96
	Violència domèstica	4	7	0	3	14
	Contenciós Administratiu	24	15	14	19	72
TOTAL	1199	1165	1207	1177	4748	

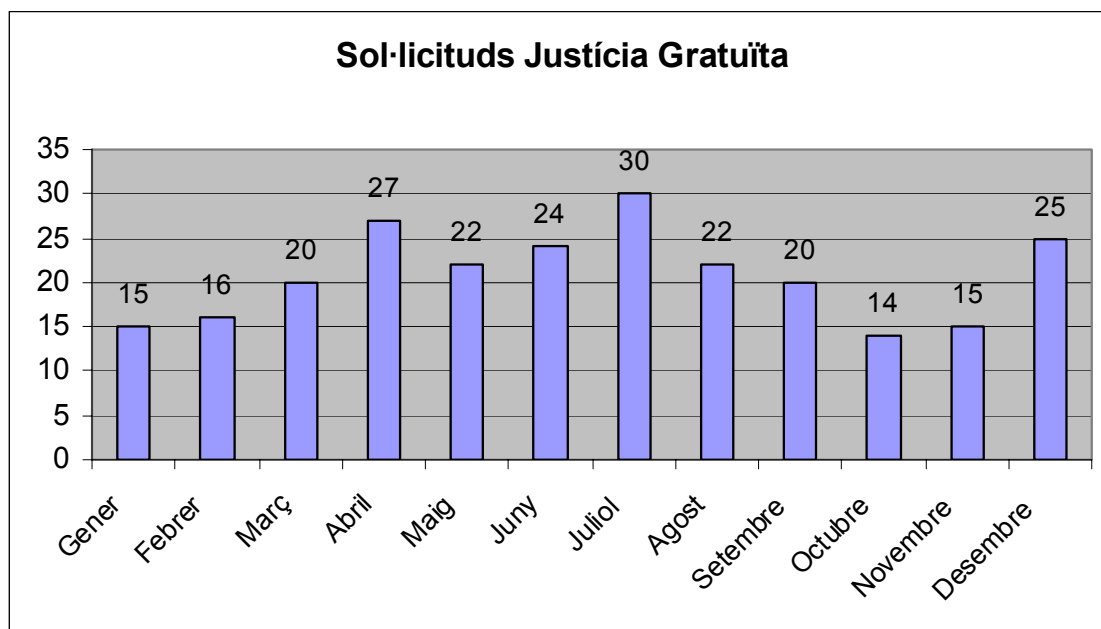
D'acord amb els diferents informes justificatius de l'activitat, realitzats pel Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya, el major nombre d'assessoraments correspon a matèria penitenciària, que representa un 40,31% del total, seguit per les consultes en matèria d'execució penal, que suposen el 27,06%.





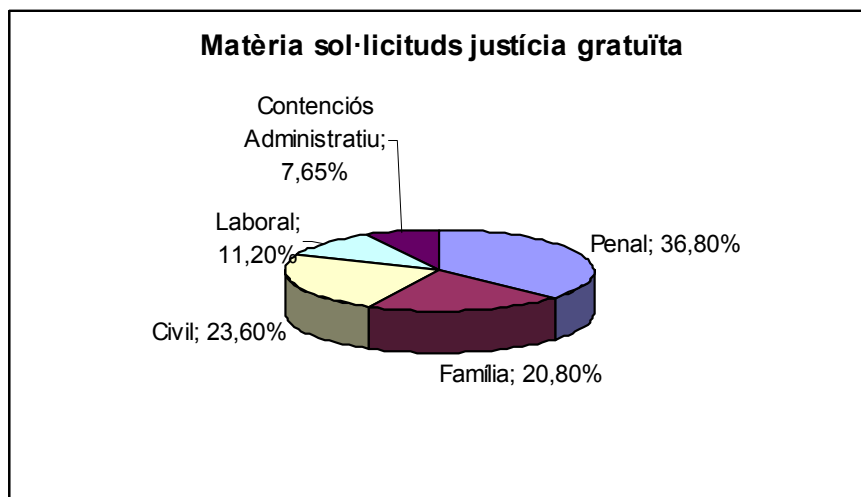
2. Sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta

Durant l'any 2009, des del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària es van tramitar un total de 250 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta. El gràfic següent mostra la tendència per mesos:



La classificació per matèries d'aquestes sol·licituds permet observar que el major nombre són de l'àmbit penal amb 92 sol·licituds, cosa que suposa un 36,80% respecte del total, seguit de l'àmbit de dret de família amb 52 sol·licituds (20,80%):

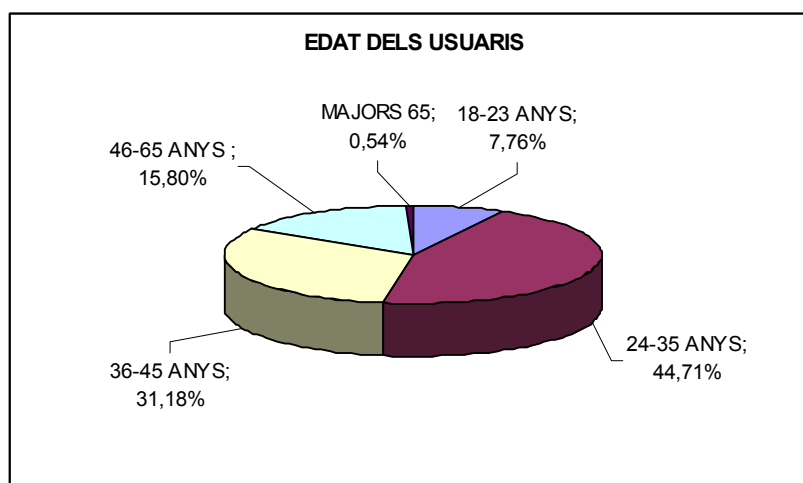
Matèries de sol·licitud justícia gratuïta	I TRIM.	II TRIM.	III TRIM.	IV TRIM.	Total
	Penal	22	26	24	20
Família	7	20	15	10	52
Civil	11	18	18	12	59
Laboral	7	7	10	4	28
Contenciós Administratiu	4	2	5	8	19
TOTAL	51	73	72	54	250



3. Perfil dels usuaris del servei

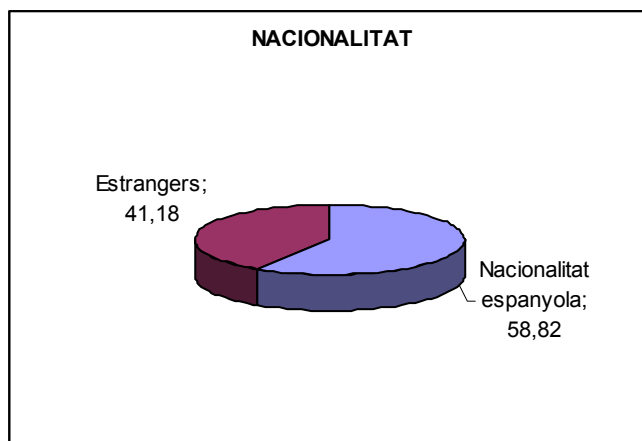
Amb relació al perfil dels usuaris que s'han adreçat al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, podem destacar diversos trets característics a partir de les dades facilitades pel Consell de Col·legis d'Advocats.

Pel que fa a l'edat, la franja amb més presència és la situada entre els 24 i els 35 anys (44,71%) seguida pels usuaris entre els 36 i 45 anys (31,18%):



EDAT	EDAT				Mitjana
	I TRIM.	II TRIM.	III TRIM.	IV TRIM	
18-23 ANYS	7,10	8,16	8,50	7,30	7,77
24-35 ANYS	43,50	42,14	47,89	45,32	44,71
36-45 ANYS	33,50	32,93	28,27	30,05	31,18
46-65 ANYS	15,06	16,33	15,01	16,83	15,81
MAJORS 65	0,84	0,44	0,33	0,58	0,55

Quant a la nacionalitat dels usuaris, un 58,82% és de nacionalitat espanyola, tot i així es confirma la tendència a l'alça de la utilització del servei per part dels estrangers (41,18%).



Nacionalitat					
	I TRIM.	II TRIM.	III TRIM.	IV TRIM.	Mitjana anual
Nacionalitat espanyola	61,27%	60%	56%	58%	58,82%
Estrangers	38,73%	40%	44%	42%	41,18%

Barcelona, juny 2010

Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta

Direcció General de Recursos de l'Administració de Justícia